

Міністерство внутрішніх справ України
Одеський державний університет внутрішніх справ

**Роль та місце правоохоронних органів
у розбудові демократичної правової держави**

Матеріали

X Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

30 березня 2018 року

Одеса
ОДУВС
2018

УДК 351.74
ББК 67.401.133
Р68

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

Р68 **Роль** та місце правоохоронних органів у розбудові демократичної правової держави: матеріали X міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Одеса, 30 березня 2018 р. — Одеса: ОДУВС, 2018. — 282 с.

УДК 351.74
ББК 67.401.133

*Афанасенко С. І.,
к.ю.н., доцент, доцент кафедри державно-правових дисциплін*

СТУПІНЬ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ДІЙНОСТІ В УКРАЇНІ

В історичному контексті закони, які були найдемократичнішими, перш ніж вступити в силу допрацьовувалися до досконалості, а іноді і приймалися референдумом, але теоретична і практична субстанція, не завжди збігається і для того, щоб переконатися в дійсності закону потрібен суспільний обіг, чи введення його дію. Але не завжди закон, відповідає дійсності написаному в ньому тексті і відчуті дане явище, можна тільки з боку населення країни. Тому щоб обчислити ступінь соціально-правової дійсності потрібна соціальна думка населення.

Ступінь соціально-правової дійсності держави - це дані про становище в країні щодо практичної складової соціально-правового устрою держави, засновані на соціальному опитуванні населення держави, згідно з різної методики. Для базової оцінки ступеня до складу входять індекси (показник рівня життя (соціальний розвиток), верховенства закону, (законодавчий розвиток), економічної свободи (економічний розвиток), демократії (політичний розвиток), щастя (розвиток задоволення від життя), звернення до ЄСПЛ (правозахисний розвиток), Індекс розвитку інформаційно-комунікаційних технологій (технічний розвиток), Індекс інновацій (науковий розвиток).

В індекс демократії за версією журналу «The Economist», входять такі критерії як: виборчий процес і плюралізм, діяльність уряду, політична участь, політична культура та громадянські свободи. Країни згідно з цим індексом, поділяються на : країни з повною демократією(індекс більше 8), країни з недостатньою демократією (6-8 індекс), країни з гібридним варіантом демократії (4-6 індекс) і країни з авторитарним режимом (0-4 індекс). Вільні і чесні вибори і громадянські свободи є необхідними умовами для демократії, але вони навряд чи будуть достатніми для повного та консолідованої демократії, якщо не буде супроводжуватися прозорими та хоча б мінімально ефективний уряд, достатньо участі в політичному житті і сприятливою демократичної політичної культури. Україна у в 2017 році, посіла 83 місце із 163 країн [1, с. 20]. Для порівняння у 2011 році, вона посіла 67 місце із індексом 6,3, а на сьогодні цей індекс становить 5,69. [2, с. 1].

Другим, фактором ступеня соціально-правової дійсності держави, складає індекс якості життя за 2018 рік, опублікований журналом «The Economist» та його аналітичного підрозділу «The Economist Intelligence Unit». Даний критерій підрозділяється на підвиди: Здоров'я: Очікуваність тривалості життя (в роках). Джерело: US Census Bureau. Сімейне життя: Рівень розлучень (на 1 тис. чол.), ставиться оцінка від 1 (мало розлучень) до 5 (багато розлучень). Джерела: ООН; Euromonitor. Суспільне життя: Змінна приймає значення 1, якщо в країні високий рівень відвідуваності церкви або профспілкового членства. Джерело: World Values Survey. Матеріальний добробут: ВВП на душу населення, Паритет купівельної спроможності. Джерело: Economist Intelligence Unit. Політична стабільність і безпека: Рейтинги політичної стабільності і безпеки. Джерело: Economist Intelligence Unit. Клімат і географія: Широта, для розрізнення холодних і жарких кліматів. Джерело: CIA World Factbook. Гарантія роботи: Рівень безробіття (у відсотках). Джерело: Economist Intelligence Unit. Політична свобода: Середній індекс політичної і громадянської свободи. Джерело: Freedom House. Гендерна рівність: Вимірюється шляхом ділення середньої зарплати чоловіків на зарплату жінок. Україна посіла 57 місце, про що каже рівень 96,96 із 200 можливих. Дані відносяться до рівні нижче середнього[3, с. 10].

Третім фактором виступає верховенство права. Слід відмітити, що Європейський проект «World Justice Project», щорічно подає статистику, щодо верховенства права більш ніж 100 країнах світу. У критерій оцінки країн за індексом верховенства права входять: 1) Обмеження повноважень інститутів влади; 2) Відсутність корупції; 3) Порядок і безпека; 4) Захист основних прав; 5) Прозорість інститутів влади; 6) Дотримання законів; 7) Цивільне правосуддя; 8) Кримінальне правосуддя; 9) Неформальне правосуддя. У 2018 році Україна посіла 77 місце із рейтингом 0,50 [4, с. 12].

Четвертим критерієм є економічна свобода. Індeksi економічної свободи за 2016 року, розрахованої газетою «Wall Street Journal», включає в себе критерії: Свобода бізнесу, Свобода торгівлі; Податкова свобода, Свобода від уряду; Грошова свобода, Свобода інвестицій, Фінансова свобода, Захист прав власності; Свобода від корупції; Свобода трудових відносин. До класифікації належать вільні від 8-10, практично вільні від 6-8, помірно вільні 5-6, невольні 4-5, деспотичні до 3,9. Україна посіла у 2018 році 150 місце, серед 180 країн світу із рейтингом 51,9 [5, с. 5].

П'ятим пунктом у ступені соц-правової дійсності є індекс щастя. Всесвітній індекс щастя (The Happy Planet Index) - це комбінований показник, який вимірює досягнення країн світу і окремих регіонів з точки зору їх здатності забезпечити своїм жителям щасливе життя. Рейтинг являє 8 балів, де Україна посіла у 2017 році 138 місце серед 156 країн із рейтингом 4,06. До індексу щастя входить: рівень ВВП, соціально допомога держави, щедрість людей, відсутність корупції, рівень здоров'я, свобода вибору у житті, проява деспотії [6, с. 10].

Шостим пунктом рівень звернення до ЄСПЛ, де Україна посіла 3 місце, із 48 країн Європи, про що каже дуже поганий рівень судової системи [7, с. 1]. Сьомим пунктом є індекс процвітання країн світу інституту Legatum (The Legatum Prosperity Index) - це комбінований показник, який вимірює досягнення країн світу з точки зору їх благополуччя і процвітання. Україна посіла 112 місце, серед 150 країн світу [8, с. 1]. Восьмим пунктом є Індекс розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, де Україна посіла 79 місце серед 176 країн, із балом 5,62 [9, с. 1]. Восьмим пунктом є глобальний індекс інновацій (The Global Innovation Index) - глобальне дослідження і супроводжуючий його рейтинг країн світу за показником розвитку інновацій за версією міжнародної бізнес-школи INSEAD. Україна згідно рейтингу 2017 року, посіла 50 місце серед 128 країн із індексом 37,62 [10, с. 2].

Отже слід підрахувати отриману цифру, кожний рейтинг прирівнюється до 10 бальної система. Демократія (6) + рівень життя (0) + рівень верховенства права (5) + економіка (5) + щастя (5) + процвітання (3) + технічний розвиток (6) + науковий розвиток (4) – судова система (0). Разом ступінь соціально-правової дійсності становить $34/9 = 3,77$. Для порівняння ступеня, візьмемо країну третього світу Габон та сусідську країну Білорусію. Дані Габона: становлять Демократія (4) + рівень життя (0) + рівень верховенства права (3) + економіка (4) + щастя (5) + процвітання (1) + технічний розвиток (4) + науковий розвиток (2) – судова система (0). Разом ступінь соціально-правової дійсності становить $23/9 = 2,55$. Білорусії: Демократія (3) + рівень життя (1) + рівень верховенства права (5) + економіка (6) + щастя (5) + процвітання (4) + технічний розвиток (8) + науковий розвиток (3) – судова система (0). Разом ступінь соціально-правової дійсності становить $35/9 = 3,88$.

Можна підвести такі підсумки: у 21 сторіччі Україна отримала визнання на світовій арені, і спрямувала свою діяльність на становлення демократії у суспільстві, уклала міжнародні угоди і вступила в організації з прав людини, який декларують такі ознаки, як верховенство права, законність, справедливість, гласність, тощо. Акцент на європейський вибір – це наближення до стандартів європейської демократії і громадянського суспільства і правової системи, де головним досягненням Нового часу, є невід'ємні права і свободи людини. Сьогодні головною перспективою для України є вступ для інтеграції економічного і соціального розвитку України в Європейський союз. Ступінь соціально-правової дійсності держави включає в себе технічний, демократичний, науковий, економічний, соціальний, правозахисний розвиток та індекс щастя, рівня життя та процвітання.

Література

- 1) Democracy index [Електронний ресурс] // The Economist. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://www.eiu.com/Handlers/WhitepaperHandler.ashx?fi=Democracy_Index_2017.pdf&mode=wp&campaignid=DemocracyIndex2017.
- 2) Democracy index [Електронний ресурс] // The Economist. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: http://graphics.eiu.com/PDF/Democracy_Index_2010_web.pdf.
- 3) Quality of life index [Електронний ресурс] // The Economist. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://www.numbeo.com/quality-of-life/rankings_by_country.jsp
- 4) Rule of Law Index [Електронний ресурс] // World Justice Project. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://worldjusticeproject.org/sites/default/files/documents/WJP_ROLI_2017-18_Online-Edition_0.pdf
- 5) Index of economic freedom [Електронний ресурс] // Wall Street Journal. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.heritage.org/index/ranking>
- 6)) Index of World Happiness report [Електронний ресурс] // World Happiness report – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://s3.amazonaws.com/happiness-report/2018/WHR_web.pdf
- 7) Violations by Article and by State [Електронний ресурс] // European Court of Human Rights 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://www.echr.coe.int/Documents/Stats_violation_2017_ENG.pdf
- 8) The Legatum Prosperity Index [Електронний ресурс] // Legatum Institute 2017. – Режим доступу до ресурсу <http://www.prosperity.com/rankings>
- 9) ICT Development Index [Електронний ресурс] // ITU 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.itu.int/net4/ITU-D/idi/2017>

СЕКЦІЯ 1.
СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВІ ТА ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ:
ПРІОРИТЕТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.

Андрієнко І. С. ПРАВО НА ДОСТАТНІЙ ЖИТТЄВИЙ РІВЕНЬ У СВІТЛІ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТИВ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	4
Антоненко О. А. НАУКОВО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ТА ОЗНАКИ ПОНЯТТЯ РОБОЧОГО ЧАСУ.....	5
Афанасенко С. І. СТУПІНЬ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ДІЙСНОСТІ В УКРАЇНІ.....	7
Афанасьєва К. М. СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКОК БЮДЖЕТНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ ЧАСІВ КИЇВСЬКОЇ РУСІ.....	9
Бабич М. С. БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ.....	10
Баськов В. В. ДЕЯКІ ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПРОФІЛАКТИКИ І БОРОТЬБИ З МІЖНАРОДНИМ ТЕРОРИЗМОМ.....	11
Батенко М. С., Шенета Т. В. ЗЛОЧИНИ НА ҐРУНТІ НЕНАВИСТІ ЯК ЗАГРОЗА ГРОМАДЯНСЬКІЙ БЕЗПЕЦІ СУСПІЛЬСТВА.....	13
Берендєєва А. І. РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ФОРМУВАНЬ З ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	14
Браславець І. В. КОРУПЦІЯ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ В УКРАЇНІ.....	16
Будяченко О. М. ЩОДО КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ЛІСІВ ВІД НЕЗАКОННОЇ ВИРУБКИ В УКРАЇНІ...	18
Бурак М. В. НЕЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ ТА ВІДСУТНІСТЬ АКТИВНОЇ ПОЛІТИКИ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ЯК ЗАГРОЗА НАЦІОНАЛЬНИМ ІНТЕРЕСАМ І НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ.....	19
Бурангулов А. В. ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ОПЕРАЦІЇ» У ТЕОРІЇ ПРАВНИЧИХ НАУК.....	21
Бутенко В. Г. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПРАВОВИХ ЦІННОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.....	23
Вайда Т. С., Кузнєцов О. І. ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ПРАВОВОГО НІГІЛІЗМУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.....	24
Геращенко О. С. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ДО ДІЯЛЬНОСТІ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ.....	26
Гнатюк П. О. ДО ПИТАННЯ КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД.....	28
Голенко Н. М. ЗАХОДИ З ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ОСІБ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ, ЯК РІЗНОВИД СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛУ ПОЛІЦІЇ ОСОБЛИВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....	30
Головацький О. О. ДЕЯКІ ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ У США...	32
Гребенюк М. В. ДЕЯКІ ПИТАННЯ РЕФОРМУВАННЯ ПРАВООХОРОННОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ (ЩОДО ПОСИЛЕННЯ СПРОМОЖНОСТЕЙ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ У СФЕРІ БОРОТЬБИ З ОРГАНІЗОВАНОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ).....	33
Григорєцька І. І. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ СКЛАДУ ТА ПОРЯДКУ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ В МЕЖАХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ УКРАЇНИ.....	35